ZAKON O OSIGURANJU IMOVINE I LICA ("Sl. glasnik RS", br. 14/2000, 20/2000 - ispr. i 17/2005 - dr. zakon)

ZAKON O OSIGURANJU IMOVINE I LICA

("Sl. glasnik RS", br. 14/2000, 20/2000 - ispr. i 17/2005 - dr. zakon)

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuju se uslovi pod kojima se mogu vršiti poslovi osiguranja, reosiguranja i drugi poslovi osiguranja imovine i lica, osnivanje organizacija za osiguranje, potrebna sredstva za rad organizacija za osiguranje, Biro osiguranja Republike Srpske, nadzor nad poslovanjem, obavezno osiguranje.

Član 2

Osiguranje imovine i lica i druge poslove osiguranja obavljaju organizacije za osiguranje koje imaju sedište na teritoriji Republike Srpske.

Vlada Republike Srpske (u daljem tekstu Vlada) propisuje koja se imovina i lica u Republici Srpskoj i uz koje uslove može osigurati i saosigurati kod osiguravača koji ima sedište van teritorije Republike Srpske ili kod inostranog osiguravača,

Druge poslove osiguranja mogu obavljati pravna i fizička lica za organizaciju za osiguranje ili za osiguranika.

Član Z.

Poslovi osiguranja su zaključivanje i izvršavanje ugovora o osiguranju imovine i lica i ugovora o reosiguranju, kao i poslovi u sprovođenju mera za sprečavanje i smanjenje rizika koji ugrožavaju osiguranu imovinu i lice, te drugi poslovi osiguranja.

Poslovi reosiguranja imovine i lica su zaključivanje i izvršavanje ugovora reosiguranja osiguranih viškova, rizika iznad iznosa samopridržaja jedne organizacije za osiguranje kod druge organizacije za osiguranje registrovane za poslove aktivnog reosiguranja.

Drugi poslovi osiguranja su posredovanje u ugovaranju osiguranja, zastupanje u osiguranju, snimanje rizika, snimanje i procena šteta, prodaja ostataka oštećenih i uništenih stvari, pružanje pravne pomoći i drugih intelektualnih i tehničkih usluga u vezi sa poslovima osiguranja.

Član 4

Organizacija za osiguranje može se osnovati kao: akcionarsko društvo za osiguranje i kao društvo za uzajamno osiguranje.

Član 5

Osiguranje imovine i lica je dobrovoljno.

Izuzetno, obavezno osiguranje se propisuje ovim zakonom od rizika kojim su ugrožena treća lica i njihova imovina i rizika koji predstavlja opštu opasnost, a može se propisati i posebnim zakonom i međunarodnim sporazumom.

Član 6

Organizacija za osiguranje je dužna poslovati po zakonskim načelima i pravilima struke osiguranja u skladu sa zakonom, načelima lojalne tržišne utakmice, dobrim poslovnim običajima, poslovnom moralu i kodeksu o ponašanju u poslovima osiguranja.

Organizacija za osiguranje dužna je da obaveze iz ugovora o osiguranju reosigurava iznad iznosa koji je svojim opštim aktom predvidela da sama pokriva sredstvima osiguranja.

Reosiguranje obaveza koje ne može pokriti svojim sredstvima organizacija za osiguranje dužna je da ponudi drugim organizacijama

za reosiguranje u Republici Srpskoj.

Deo obaveza koji prelazi mogućnost reosiguranja u Republici Srpskoj, organizacija za osiguranje će pokriti reosiguranjem van teritorije Republike Srpske ili inostranstvu.

Član 7

Izdavanje dozvole za rad organizacija za osiguranje i nadzor da li organizacija posluje u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima, obavlja Ministarstvo finansija Republike Srpske.

Član 8

Organizacije za osiguranje mogu se osnovati pod uslovima i na način utvrđen ovim zakonom i Zakonom o preduzećima.

II - ORGANIZACIJE ZA OSIGURANjE

1. Akcionarsko društvo za osiguranje

Član 9

Akcionarsko društvo za osiguranje mogu osnovati pravna i fizička lica ako ispunjavaju uslove propisane ovim i drugim zakonima.

Strana pravna i fizička lica mogu, pod uslovima uzajamnosti, osnovati akcionarsko društvo za osiguranje u Republici Srpskoj zajedno sa domaćim pravnim i fizičkim licima, ako ispunjavaju uslove propisane zakonom.

Pravna i fizička lica iz Federacije Bosne i Hercegovine mogu, pod uslovima uzajamnosti, osnovati akcionarsko društvo za osiguranje u Republici Srpskoj, zajedno sa domaćim pravnim i fizičkim licima, ako ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom i odlukom Vlade.

Član 10

Akcionarsko društvo za osiguranje može obavljati poslove životnih i ostalih osiguranja, odnosno reoosiguranja.

Poslovi životnih osiguranja se razvrstavaju na osiguranje života i penziono osiguranje.

Pod osiguranjem života u smislu ovog zakona, smatraju se sve vrste dugoročnih ugovora o osiguranju lica kod kojih se kumuliraju sredstva štednje ili sredstva za pokriće povećanih rizika u kasnijim

godinama osiguranja (penziono osiguranje, osiguranje invalidskih renti i slično).

Poslovi ostalih osiguranja razvrstavaju se na: osiguranje civila; osiguranje industrije; osiguranje automobilskog kaska; osiguranje automobilske odgovornosti; osiguranje opšte odgovornosti; osiguranje useva; osiguranje životinja; osiguranje transporta - karga; osiguranje transporta - kaska; osiguranje od odgovornosti u transportu; osiguranje kredita; osiguranje pravne zaštite; osiguranje lica od nezgode; zdravstveno osiguranje koje obuhvata i povrede na radu i profesionalna oboljenja, kao i druge vrste osiguranja.

Akcionarsko društvo može obavljati poslove:

- jedne ili više vrsta osiguranja,

- reosiguranja,

- jedne ili više vrsta osiguranja i reosiguranja.

Član 11

Sredstva osnivačkog kapitala za osnivanje akcionarskog društva za osiguranje obezbeđuju osnivači u novcu, prilikom osnivanja, i ona ne mogu biti manja od:

1. 1.000.000 KM, ako se društvo osniva za obavljanje poslova životnih osiguranja,

2. 2.000.000 KM, ako se društvo osniva za obavljanje ostalih osiguranja,

3. 2.000.000 KM, ako se društvo osniva za obavljanje poslova reosiguranja.

Način uplate i korišćenja osnivačkog kapitala iz stava 1. ovog člana propisuje Ministarstvo finansija. Osiguravajuće organizacije koje su osnovane pre stupanja na snagu ovog zakona, dužne su u roku do 30. juna 2000. godine obezbediti sredstva osnivačkog kapitala u visini utvrđenoj u stavu 1. ovog člana.

Član 12

Dozvolu za rad akcionarskog društva za osiguranje iz daje Ministarstvo finansija Republike Srpske.

Osnivači podnose zahtev za izdavanje dozvole za osnivanje akcionarskog društva za osiguranje Ministarstvu finansija Republike Srpske uz koji prilažu dokaze o ispunjavanju opštih i posebnih uslova predviđenih ovim i drugim zakonima, a posebno:

1. osnivački akt i statut društva,

2. dokaz o obezbeđenju sredstava osnivačkog kapitala,

3. predlog akta poslovne politike, a posebno:

- tehničke osnove osiguranja,

- uslove osiguranja i tarife premija sa mišljenjem ovlašćenog aktuara za sve vrste osiguranja koje se društvo osniva,

- strukturu premija i visinu stopa režijskog dodatka za sve vrste osiguranja za koje se društvo osniva,

- tablice maksimalnog pokrića,

4. broj i kvalifikacionu strukturu kadrova neophodnih za početak rada društva,

5. predlog o imenovanja direktora matematičke rezerve osiguranja života za društvo koje se registruje za osiguranje života.

Član 13

Ministarstvo finansija je dužno u roku od 60 dana od dana podnošenja zahteva i dokaza iz člana 12. stav 2. tač. 1. do 5. ovog zakona, doneti rešenje kojim odlučuje o zahtevu u smislu njegovog prihvatanja ili odbijanja odnosno uslovljavanja podnosioca zahteva da podnese dokaze iz člana 12.

Ukoliko podnosioci zahteva nisu uz zahtev priložili sve dokaze o ispunjavanju uslova za osnivanje, rok iz prethodnog stava teče počev od dana podnošenja svih dokaza o ispunjavanju uslova za osnivanje.

Izdavanjem dozvole za rad akcionarskog društva za osiguranje smatra se da su prihvaćeni i akti poslovne politike društva iz člana 12. stav 2. tačka Z. ovog zakona.

Rešenje Ministarstva finansija je konačno.

2. Društvo za uzajamno osiguranje

Član 14

Društvo za uzajamno osiguranje je organizacija za osiguranje u kojem članovi uplatom uloga (doprinosa) međusobno garantuju da će na principima uzajamnosti i solidarnosti pokriti štete nastale ostvarenjem ugovorenih rizika.

Društvo za uzajamno osiguranje ne posluje radi sticanja dobiti, nego se sredstva prikupljaju doprinosom samo u onom obimu koji je potreban za ispunjavanje obaveza prema osiguranicima i za stvaranje rezervi sigurnosti.

Sredstvima društva za uzajamno osiguranje upravljaju osiguranici.

Član 15

Društvo za uzajamno osiguranje mogu osnovati domaća pravna i fizička lica.

Za osnivanje društva za uzajamno osiguranje uslov je da najmanje 250 pravnih, odnosno fizičkih lica sklopi ugovor o uzajamnom osiguranju od istih rizika, ili da najmanje 300 pravnih, odnosno fizičkih lica sklopi ugovor o uzajamnom osiguranju od različitih rizika.

Član 16

Društvo za uzajamno osiguranje se može osnovati kao društvo za uzajamno osiguranje sa:

- neograničenim doprinosom,

- ograničenim doprinosom.

Društvo za uzajamno osiguranje sa neograničenim doprinosom može od svakog osiguranika (člana) zahtevati uplatu dodatnog doprinosa bez ograničenja, potrebnog za namirenje nepokrivenih šteta.

Društvo za uzajamno osiguranje sa ograničenim doprinosom može od svakog osiguranika (člana) zahtevati da plati dodatni doprinos koji nije veći od njegovog prethodno uplaćenog doprinosa u celini, ako su štete i ostali rashodi veći od prethodno uplaćenog doprinosa i ostalih prihoda društva.

Član 17

Ako se društvo za uzajamno osiguranje osniva sa neograničenim doprinosom osiguranika (članova) osnivači moraju obezbediti sredstva osnivačkog kapitala u visini od najmanje 30% od iznosa propisanih u članu 11. stav 1. tač. 1. i 2. ovog zakona, odnosno najmanje 50% od iznosa propisanih u članu 11. stav 1. tač. 1. i 2. ovog zakona, ako se društvo osniva sa ograničenim doprinosom osiguranika (članova), a imajući u vidu da li je ugovor sklopljen za pokrivanje istog ili različitih rizika.

Društvo za uzajamno osiguranje ne može se osnovati za poslovanje reosiguranja.

Član 18

Društvo za uzajamno osiguranje osniva se ugovorom kao društvo sa ograničenom odgovornošću u skladu sa ovim zakonom i Zakonom o preduzećima ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 24/98).

Ugovor obavezno sadrži:

- iznos sredstava osnivačkog kapitala,

- podatke o ulozima (visinu pojedinačnog osnivačkog uloga, broj pojedinačnih osnivačkih uloga koje osnivači upisuju, odredbe o načinu, uslovima i rokovima uplate osnivačkih i eventualno kasnijih uloga, odredbe o vraćanju uplaćenih osnivačkih uloga uz kamatu),

- način upravljanja i vođenja poslovanja društva,

- način sticanja i prestanka svojstva člana društva i ostale odredbe o pitanjima značajnim za osiguranje i poslovanje društva za uzajamno osiguranje.

Član 19

Osnivači podnose zahtev za izdavanje dozvole za rad društva za uzajamno osiguranje Ministarstvu finansija Republike Srpske, uz koji obavezno prilažu:

1. ugovor o osnivanju društva za uzajamno osiguranje,

2. statut društva za uzajamno osiguranje,

3. dokaz o uplati sredstava osnivačkog kapitala.

Član 20

Ministarstvo finansija je dužno u roku od 60 dana doneti rešenje kojim odlučuje o zahtevu u smislu njegovog prihvatanja ili odbijanja ili uslovljavanja podnosiocu zahteva da priloži dokaze za osnivanje iz člana 19. ovog zakona koji nedostaju.

Ukoliko podnosioci zahteva nisu priložili uz zahtev sve dokaze o ispunjavanju uslova za osnivanje, rok iz stava jedan ovog člana teče od dana podnošenja svih dokaza.

Rešenje Ministarstva finansija je konačno.

Član 21

Društvo za uzajamno osiguranje je pravno lice sa pravima, obavezama i odgovornostima utvrđenim ovim i drugim zakonima.

Član 22

Društvom za uzajamno osiguranje upravljaju osiguranici (članovi) sa pravima u upravljanju u zavisnosti od učešća njihovog doprinosa u ukupnim sredstvima osnivačkog kapitala.

Odnosi u upravljanju, sastav i način rada organa upravljanja regulišu se statutom društva u skladu sa zakonom.

3. Organizacija za druge poslove osiguranja

Član 23

Organizacija za druge poslove u osiguranju je pravno lice koje za organizacije za osiguranje i osiguranike obavlja delatnost drugih poslova osiguranja radi sticanja dobiti u skladu sa zakonom.

Organizacija se može osnovati kao akcionarsko društvo ili društvo sa ograničenom odgovornošću u skladu sa zakonom.

Član 24

Ulozi osnivača organizacije za druge poslove osiguranja mogu biti novčani, te u stvarima i pravima izraženim u novcu.

Najniža novčana sredstva potrebna za osnivanje organizacija za druge poslove osiguranja utvrđuju se u iznosima predviđenim Zakonom o preduzećima u zavisnosti od toga da li se organizacija osniva kao akcionarsko društvo ili društvo sa ograničenom odgovornošću.

II - UPRAVLjANjE ORGANIZACIJOM ZA OSIGURANjE

Član 25

Organi upravljanja organizacijom za osiguranje su: skupština, upravni odbor, nadzorni odbor i direktor.

Upravni odbor i direktor čine upravu organizacije za osiguranje.

Član 26

Skupština organizacije za osiguranje:

- donosi statut,

- utvrđuje poslovnu politiku,

- usvaja godišnji obračun i izveštaj o poslovanju,

- odlučuje o raspodeli godišnje dobiti i pokriću gubitaka,

- odlučuje o povećanju i smanjenju osnovnog kapitala,

- odlučuje o statusnim promenama, promeni oblika i prestanku organizacije osiguranja,

- odlučuje o promeni prava iz pojedinih klasa i vrsta akcija,

- bira i opoziva predsednika i članove upravnog odbora i nadzornog odbora i određuje naknadu za njihov rad,

- donosi poslovnik o svom radu,

- odlučuje o zastupanju organizacije za osiguranje u sudskim i drugim postupcima protiv članova uprave društva,

- odlučuje o drugim pitanjima utvrđenim ovim zakonom, osnivačkim aktom i statutom.

O pitanjima iz tač. 3. i 4. stav 1. ovog člana skupština odlučuje po pribavljenom mišljenju nadzornog odbora.

Član 27

Upravni odbor organizacije za osiguranje:

- utvrđuje uslove osiguranja, donosi tarife premija i tabele maksimalnog samopridržaja,

- donosi druge akte poslovne politike i druge opšte akte, osim akata koje donosi skupština,

- priprema predloge odluka za skupštinu i izvršava njene odluke,

- stara se o pripremi godišnjeg obračuna i usvaja periodične obračune,

- priprema izveštaj o poslovanju, bilansu sredstava i bilansu uspeha i o sprovođenju poslovne politike,

- predlaže raspodelu dobiti,

- postavlja i razrešava direktora,

- donosi investicione odluke, ako statutom nije drugačije određeno,

- bira i opoziva revizora i određuje mu naknadu,

- odlučuje o raspolaganju akcijama društva,

- odlučuje o osnivanju novih organizacija za osiguranje i drugih pravnih lica,

- donosi poslovnik o svom radu,

- obavlja i druge poslove predviđene ovim zakonom, osnivačkim aktom i statutom.

Član 28

Nadzorni odbor organizacije za osiguranje:

- vrši nadzor nad zakonitošću rada uprave društva,

- pregleda periodične i godišnji obračun i utvrđuje da li su sačinjeni u skladu sa propisima,

- utvrđuje da li se poslovne knjige i drugi dokumenti organizacije za osiguranje vode uredno u skladu sa propisima,

- pregleda izveštaj o poslovanju, bilansima i poslovnoj politici koji se podnose skupštini,

- pregleda predloge za raspodelu dobiti,

- donosi poslovnik o svome radu,

- obavlja i druge poslove utvrđene ovim zakonom, osnivačkim aktom i statutom.

Nadzorni odbor izveštava skupštinu o rezultatima nadzora.

Član 29

Direktor organizacije za osiguranje:

- organizuje i vodi poslovanje društva,

- zastupa društvo,

- stara se o zakonitosti rada društva i odgovara za zakonitost rada društva,

- obavlja i druge poslove utvrđene ovim zakonom, osnivačkim aktom i statutom.

III - IMOVINA I POSLOVANjE ORGANIZACIJA ZA OSIGURANjE

1. Imovina organizacija za osiguranje

Član 30

Imovinu organizacije za osiguranje čine pravo svojine na nepokretnim i pokretnim stvarima, novčana sredstva, hartije od vrednosti i druga imovinska prava.

Osnovki kapital organizacije za osiguranje čine ulozi osnivača (osnivački kapital) i druga sredstva.

Nenovčani ulozi osnivača izražavaju se u novcu.

2. Poslovanje organizacija za osiguranje

Član 31

Poslove osiguranja i reosiguranja organizacija za osiguranje obavlja u svoje ime i za svoj račun.

Za obaveze iz ugovora o osiguranju i ugovora o reosiguranju organizacija za osiguranje odgovara celokupnom svojom imovinom.

Za ukupan iznos naknade šteta i ostalih obaveza društva za uzajamno osiguranje koje se ne mogu namiriti iz sredstava društva, garantuju osiguranici (članovi) svojim sredstvima u skladu sa ugovorom o osnivanju kojim se društvo registrovalo kao društvo sa neograničenim ili ograničenim doprinosom.

Član 32

Prihode organizacije za osiguranje čine premije osiguranja, premije aktivnih poslova saosiguranja i reosiguranja, drugi prihodi od

osiguranja, prihodi od finansiranja, vanredni prihodi i kapitalni dobici.

Drugi prihodi od osiguranja iz stava 1. ovog člana su prihodi po osnovu učešća u štetama, prihodi od pasivnih poslova saosiguranja i reosiguranja, prihodi od regresa i drugi prihodi.

Član 33

Rashodima organizacije za osiguranje smatraju se: rashodi za isplatu šteta i ugovorenih suma osiguranja, rashodi za isplatu šteta po osnovu aktivnih poslova saosiguranja i reosiguranja, rashodi za isplatu premija po osnovu pasivnih poslova saosiguranja i reosiguranja, rashodi za preventivu i drugi rashodi od poslova osiguranja, rashodi za provođenje delatnosti osiguranja i reosiguranja, rashodi finansiranja, vanredni rashodi i kapitalni gubici.

Rashodi za isplatu šteta po osnovu osiguranja, saosiguranja i reosiguranja, te ugovorenih suma osiguranja utvrđuju se na osnovu ugovora o osiguranju, akata i osnovne politike i opšteg akta društva za osiguranje.

Rashodima za štete smatraju se i troškovi snimanja i procepa šteta, troškovi ostvarivanja regresnih zahteva, sudski troškovi i takse u sporovima iz osnova osiguranja, troškovi veštačenja i drugi troškovi u vezi sa likvidiranjem šteta.

Član 34

Pod rashodima organizacije za osiguranje smatraju se i:

1. izdvajanje iz premije osiguranja života za matematičku rezervu osiguranja života

2. izdvajanje krajem obračunskog razdoblja koja se odnose na vreme trajanja osiguranja, odnosno reosiguranja u narednom periodu (prenosne premije), zatim koja se odnose na nastale a ne izmirene obaveze po osnovu osiguranja odnosno reosiguranja (rezervisane štete), rezervacije za masovne i katastrofalne štete, kao i rezervacije za rente za osiguranja odgovornosti i nezgode.

Izdvajanja iz stava 1. tač. 1. i 2. ovog člana, istovremeno su i prihodi u narednoj godini.

Pod nastalim a neizmirenim obavezama smatraju se neprijavljene štete čiji se iznos utvrđuje na osnovu pravilnika o rezervacijama šteta organizacije za osiguranje.

Način obračunavanja i visina dela premije osiguranja, odnosno reosiguranja, koji se izdvaja na ime prenosne premije, rezervisanih šteta i rezervacije za masovne i katastrofalne štete, kao i način obračunavanja matematičke rezerve osiguranja života, utvrđuju se na osnovu opštih akata organizacije za osiguranje u skladu sa ovim zakonom.

Član 35

Poslovni rezultat akcionarskog društva za osiguranje čini ostvarena dobit ili gubitak.

Poslovni rezultat društva za uzajamno osiguranje čini ostvareni višak ili manjak.

Dobit, odnosno višak organizacije za osiguranje predstavlja razliku između ukupno ostvarenih prihoda i ukupnih rashoda organizacije za osiguranje u obračunskom periodu.

Član 36

Ostvarena dobit, odnosno višak, koristi se, na osnovu odluka nadležnog organa organizacije za osiguranje, prema sledećim prioritetima za:

1. pokriće gubitka iz prethodne godine,

2. izdvajanje u rezerve sigurnosti,

3. isplatu dividendi i drugih naknada deoničarima srazmerno njihovim deoničarskim pravima, a kod društva za uzajamno osiguranje za povrat viška doprinosa, odnosno dela uloga osiguranicima (članovima),

4. izdvajanja za udeo u dobiti ugovorenih suma osiguranja života,

5. izdvajanja u druge fondove (fond preventive, sredstva zajedničke potrošnje i slično),

6. isplatu dela dobiti zaposlenima u društvu.

Deo dobiti koji preostane je neraspoređena dobit.

Za iznos neraspoređene dobiti, na osnovu odluke nadležnog organa organizacije za osiguranje može se uvećati akcionarska glavnica organizacije za osiguranje.

Za deo dobiti koji organizacija za osiguranje rasporedi za pokriće gubitka iz prethodne godine ili u garantni fond (akcionarsku glavnicu, rezerve sigurnosti, fond preventive, rezerve za masovne i katastrofalne štete, matematičku rezervu osiguranja života), ista ne podleže obavezi plaćanja poreza na dobit.

Član 37

Organizacija za osiguranje koja je formirala rezerve sigurnosti najmanje u visini utvrđenoj u članu 35. stav 1. ovog zakona nije obavezna izdvajati iz dobiti za rezerve sigurnosti.

Član 38

Ako prihod organizacije za osiguranje po godišnjem obračunu pije dovoljan za pokriće rashoda, društvo iskazuje gubitak iz poslovanja.

Gubitak iz stava 1. ovog člana organizacija za osiguranje pokriva iz:

1. neraspoređene dobiti, odnosno neraspoređenog viška iz prethodnih godina,

2. dodatnog doprinosa osiguranima (članova) ili srazmernim umanjenjem naknade štete osiguranicima (članovima) kod društva za uzajamno osiguranje,

3. rezervi sigurnosti,

4. fonda preventive.

Ako organizacija za osiguranje nastali gubitak ne izmiri u celosti na način predviđen u stavu 2. ovog člana za nepokriveni deo gubitka umanjuje se osnivački kapital (akcionarska glavnica).

Član 39

Organizacija za osiguranje je dužna namiriti nepokriveni deo gubitka i nadoknaditi sredstva osnivačkog kapitala u toku naredne poslovne godine, ako su ti sredstva smanjena ispod visine utvrđene u članu 11. ovog zakona.

Član 40

Organizacija za osiguranje koja se bavi osiguranjem života utvrđuje posebno dobit, odnosno gubitak za tu vrstu osiguranja.

Organizacija za osiguranje koja se bavi poslovima ostalih osiguranja i reosiguranja dužna je posebno utvrđivati dobit, odnosno gubitak iz tih poslova i iskazivati jedinstveni rezultat.

Član 41

Ako se organizacija za osiguranje bavi osiguranjem života i ostalim osiguranjima, a predstoji mu stečaj i likvidacija, a ispunjeni su zakonom predviđeni uslovi za obavljanje životnih osiguranja, osiguranici života, sredstvima tog društva mogu osnovati novo društvo za osiguranje.

Ako ne postoje uslovi za dalje obavljanje životnih osiguranja, sva osiguranja života sa sredstvima, ustupaju se drugim organizacijama za osiguranje, ako ona to prihvate.

U slučajevima iz stava 1. i 2. ovog člana ne menjaju se preuzete obaveze prema osiguranicima.

Ako ne postoje uslovi za osnivanje nove organizacije za osiguranje, odnosno ustupanje ugovora o osiguranju života drugim društvima, u cilju osnivanja novog društva ili ustupanja ugovora o osiguranju života drugim društvima, ugovorene osigurane sume se mogu smanjiti.

Osiguranici života osnivaju odbor koji preduzima sve pripremne radnje za osnivanje novog društva ili ustupanje ugovora o osiguranju života drugom društvu, uz prethodno stručno mišljenje.

Član 42

Organizacija za osiguranje je dužna sastavljati godišnji obračun (bilans stanja, bilans uspeha i aneks) i godišnji izveštaj o poslovanju.

Godišnji izveštaj o poslovanju obavezno sadrži i:

1. prikaz finansijskog položaja i finansijske struk ture,

2. pokazatelje fizičkog obima poslovanja,

3. pokazatelje efikasnosti poslovanja (produktivnost, ekonomičnost i rentabilnost),

4. podatke o povećanju i smanjenju osnivačkog kapitala (akcionarske glavnice),

5. podatke o otkupu sopstvenih akcija,

6. obrazloženje o promenama u računovodstvenim iskazima,

7. podatke potrebne za izračunavanje tehničkih osnova osiguranja,

8. druge podatke i ocene o poslovanju društva za osiguranje.

Ministarstvo finansija će odrediti koje podatke iz bilansa, organizacija za osiguranje je dužna objaviti.

IV - SREDSTVA ORGANIZACIJE ZA OSIGURANjE

1. Sredstva poslovanja organizacije za osiguranje

Član 43

Sredstva kojima organizacija za osiguranje posluje su: sredstva osnivačkog kapitala, premija osiguranja, sredstva tehničkih rezervi, sredstva rezervi sigurnosti, sredstva matematičke rezerve osiguranja života, sredstva preventive i ostala sredstva organizacije za osiguranje.

Sredstva premije predstavljaju udružena sredstva osiguranika predviđena za svrhu pokrića eventualnih rizika.

Član 44

Premija osiguranja se sastoji od funkcionalne premije i režijskog dodatka.

Funkcionalna premija se sastoji od tehničke premije, a može sadržavati i doprinos za preventivu ako je on uračunat u premiju na osnovu akta poslovne politike organizacije za osiguranje.

Funkcionalna premija ne može biti predmet oporezivanja jer predstavlja udružena sredstva osiguranika.

Tehnička premija se koristi za plaćanje šteta, ugovorenih suma osiguranja i za ispunjavanje ostalih obaveza koje proističu iz ugovora o osiguranju.

Doprinos za preventivu koristi se za provođenje mera u cilju sprečavanja i suzbijanja rizika koji ugrožavaju imovinu i lica.

Režijski dodatak se koristi za pokrivanje troškova provođenja osiguranja.

Organizacija za osiguranje, svojom odlukom, svake poslovne godine, utvrđuje procentualno strukturu premije osiguranja sa maksimalnim stopama režijskog dodatka i to za svaku vrstu osiguranja posebno.

Član 45

Tehničke rezerve organizacije za osiguranje čine: prenosna premija, rezervisane štete (prijavljene i neprijavljene), matematička rezerva osiguranja života, rezervisanja za masovne i katastrofalne štete, rezervisane za povrate premija zavisne i nezavisne o rezultatu, i druga rezervisanja.

Član 46

Sredstva rezervi sigurnosti organizacija za osiguranje: obrazuje iz dobiti u visini od najmanje 50% od ostvarene prosečne bruto premije ostalih osiguranja u protekle dve godine računajući i godinu za koju se raspoređuje ostvarena dobit.

Izdvajanje iz dobiti u rezerve sigurnosti je obavezno sve dok organizacija za osiguranje ne postigne rezerve sigurnosti u iznosu iz stava 1. ovog člana.

Član 47

Sredstva za osiguranje života organizacija za osiguranje je dužna voditi na posebnom računu i ona se ne mogu koristiti, niti se nad njima može vršiti prinudno izvršenje za pokrivanje obaveza koje ne proizilaze iz osiguranja života.

Sredstva osiguranja života imaju karakter štednje.

Član 48

Iz sredstava osiguranja života organizacija za osiguranje dužna je, po principima aktuarske matematike, oblikovati matematičku rezervu osiguranja života.

Matematička rezerva osiguranja života je razlika između osigurane sume (sadašnja vrednost svih budućih obaveza osiguravača po ugovorima iz osiguranja života) i premije osiguranja (sadašnja

vrednost svih budućih obaveza ugovarača osiguranja po tim ugovorima).

Organizacija za osiguranje koja se bavi osiguranjem života dužna je u postupku osnivanja doneti akt o formiranju, vođenju i korišćenju matematičke rezerve.

2. Sredstva organizacije za osiguranje za trajno izvršavanje obaveza

Član 49

Organizacija za osiguranje mora u toku poslovanja obezbediti trajna vlastita sredstva (garantni fond) radi trajnog izvršavanja obaveza iz ugovora o osiguranju.

Garantni fond iz stava 1. ovog člana čine:

1. sredstva osnivačkog kapitala,

2. sredstva rezervi sigurnosti,

3. sredstva fonda preventive, ukoliko nadležni organ o tome odluči,

4. sredstva rezervi za masovne i katastrofalne štete,

5. sredstva prenešene neraspoređene dobiti.

Član 50

Trajna vlastita sredstva (garantni fond) mora iznositi najmanje:

1. za osiguranje, odnosno reosiguranje života najmanje 3% od matematičke rezerve osiguranja života i najmanje 5% od sredstava tehničke premije svih rizika osiguranja života za koja se ne obračunava matematička rezerva, s tim da se osnovica za obračun umanjuje za deo prenesen u reosiguranje, ali najviše do 15%,

2. za zdravstveno osiguranje, odnosno reosiguranje najmanje 12% od iznosa tehničke premije s tim da se osnovica za obračun umanjuje za deo prenesen u reosiguranje, ali najviše do 50%,

3. za ostala osiguranja i reosiguranja veći iznos koji se dobije sledećim načinima obračuna:

- 12% od godišnje bruto premije osiguranja odnosno reosiguranja, umanjene za poreze, za stornirane, odnosno otpisane iznose premija, te za deo prenesen saosiguravačima, reosiguravačima, odnosno retrocesionarima, s tim da umanjenje može iznositi najviše 50%,

osim za prekookeanske brodove, vazduhoplove, nuklearna postrojenja i odgovornost brodara, nuklearnog i vazduhoplovnog preduzeća kod kojih umanjenje može iznositi najviše 85%; ili

- 17% od izračunatog iznosa šteta la sledeći način: ukupne isplate za osigurane događaje iz prethodne tri godine saberu se sa rezervom svih šteta na kraju poslovne godine da se od tog iznosa odbije zbir registrovanih šteta iz prethodne tri godine i rezervi za štete sa početka tog perioda. Dobijeni iznos se podeli sa 3 i množi stopom koja predstavlja odnos iznosa isplaćenog za osiguranje događaje za vlastiti račun (samopridržaj šteta) i bruto isplata za osigurane događaje u poslednjoj poslovnoj godini. Ako je ovako dobijena stopa manja od 50%, primenjuje se stopa 50%.

Pri izračunavanju samopridržaja šteta iz alineje 2. tačke 3. stava 1. ovog člana, organizacija za osiguranje će vršiti revalorizaciju indeksom rasta cena na malo, ako je indeks rasta veći od 10% sledeće iznose: isplaćene štete i naplaćene regrese i rezervu šteta na početku merodavnog razdoblja od tri godine.

Član 51

Kod novoosnovanih organizacija za osiguranje merodavne isplate se utvrđuju na osnovu podataka iz prve godine, odnosno prve dve godine poslovanja, u zavisnosti od perioda postojanja organizacije za osiguranje od trenutka osnivanja.

Član 52

Trajna vlastita sredstva (garantni fond) iz člana 50. stav 2. ovog zakona ne mogu u toku poslovanja organizacije za osiguranje biti niža od iznosa propisanih u članu 11. ovog zakona.

Član 53

Organizacija za osiguranje je dužna u poslovanju voditi brigu o usklađenosti visine trajnih vlastitih sredstava (garantnog fonda) iz člana 50. stav 1. ovog zakona i visine premije osiguranja u samopridržaju.

Ako se sredstva garantnog fonda smanje do 25% od iznosa propisanih u članu 50. stav 1. ovog zakona, organizacija za

osiguranje je dužna doneti program mera za usklađivanje poslovanja u cilju obezbeđenja propisanog iznosa garantnog fonda u roku od dvanaest meseci.

Ako se sredstva garantnog fonda smanje više od 25% od iznosa propisanog u članu 50. stav 1. ovog zakona društvo za osiguranje je dužno doneti program mera za usklađivanje poslovanja u cilju obezbeđenja propisanog iznosa garantnog fonda u roku od osamnaest meseci.

Ako se programom mera iz stava 2. i 3. ovog člana ne obezbedi iznos garantnog fonda u visini propisanoj u članu 50. stav 1. ovog zakona, organizacija za osiguranje je dužna u daljem roku od šest meseci uskladiti obim premijskog prihoda i visinu premije u samopridržaju.

3. Držanje i korišćenje sredstava organizacije za osiguranje

Član 54

Organizacija za osiguranje drži sredstva iz člana 49. ovog zakona na računima i u kratkoročnim plasmanima u Republici Srpskoj i u poslovanju tim sredstvima dužna je brinuti o sigurnosti plasmana, odnosno ulaganja, sa ciljem da se ne ugrozi njihova vrednost i vlastita likvidnost u izvršavanju obaveza iz ugovora o osiguranju.

Akcionarsko društvo za osiguranje dužno je da u svom poslovanju obezbedi da sredstva osnivačkog kapitala uvek budu u visini koja nije manja od iznosa utvrđenog članom 11. ovog zakona.

Sredstva osnivačkog kapitala ne mogu se ulagati u vlastite akcije i bespovratne i dugoročne plasmane.

Iznimno od stava 1. ovog člana, u skladu sa propisima o deviznom poslovanju, organizacija za osiguranje može držati deo sredstava na računima u inostranstvu.

Član 55

Organizacija za osiguranje može raspoloživa sredstva ulagati u nekretnine, opremu i uređenje poslovnog prostora, vlasničke uloge u organizaciji za osiguranje i druga preduzeća.

Član 56

Sredstva osiguranja mogu se uz uslov održavanja stalne likvidnosti, koristiti za odobravanje kratkoročnih kredita bankama ili pravnim licima, čiji povrati zajedno sa kamatama, moraju biti obezbeđeni odgovarajućim garancijama.

Organizacija za osiguranje donosi pravilnik kojim uređuje način korišćenja i plasiranja sredstava osiguranja, u skladu sa ovim zakonom.

Član 57

Pod raspoloživim sredstvima organizacija za osiguranje u smislu ovog zakona smatraju se slobodna sredstva iznad iznosa sredstava potrebnih za ispunjenje obaveza iz ugovora o osiguranju.

V - OBAVEZNO OSIGURANjE

Član 58

Po ovom zakonu obavezno se osiguravaju:

1. putnici u javnom saobraćaju od posledica nesrećnog slučaja,

2. vlasnici, odnosno korisnici motornih i priključnih vozila od odgovornosti za štete pričinjene trećim licima,

3. vlasnici, odnosno korisnici vazduhoplova od odgovornosti za štete pričinjene trećim licima,

4. vlasnici, odnosno korisnici brodica na motorni pogon od odgovornosti za štete pričinjene trećim licima.

Član 59

Vlasnici, odnosno korisnici prevoznih sredstava na koje se odnose odredbe ovog zakona o obaveznom osiguranju dužni su pre nego što prevozno sredstvo stave u saobraćaj da zaključe ugovor o obaveznom osiguranju s ovlašćenom organizacijom za osiguranje.

Ako organizacija za osiguranje koja se bavi obaveznim osiguranjem prestaje da postoji, vlasnici i korisnici prevoznih sredstava iz stava 1. ovog člana dužni su da zaključe ugovor o obaveznom osiguranju sa drugom organizacijom za osiguranje i to u roku od 8 (osam) dana od dana kada je prestanak organizacije za osiguranje oglašen u sredstvima javnog informisanja.

Organizacije za osiguranje koje se bave obaveznim osiguranjem donose zajedničke uslove i premijski sistem s jedinstvenim osnovicama dela premije za naknadu štete.

Organizacija za osiguranje koja se bavi obaveznim osiguranjem ne može odbiti ponudu za zaključenje ugovora o osiguranju ako ponuđač prihvata uslove pod kojima se obavlja to osiguranje.

Član 60

Odredbe ovog zakona o obaveznom osiguranju ne odnose se na Vojsku Republike Srpske.

1. Osiguranje putnika u javnom saobraćaju od posledica nesrećnog slučaja

Član 61

Vlasnici, odnosno korisnici prevoznih sredstava koja služe za prevoz putnika u javnom saobraćaju dužni su da zaključe ugovor o osiguranju putnika od posledica nesrećnog slučaja.

Ugovor iz stava 1. ovog člana dužni su da zaključe vlasnici, odnosno korisnici:

1. autobusa kojima se obavlja javni prevoz u gradskom, međugradskom i međunarodnom linijskom i vanlinijskom saobraćaju,

2. putnički taksi automobili i rentakar vozila ako se iznajmljuju s vozačem,

3. autobusa kojima se obavlja prevoz zaposlenih na posao i s posla,

4. šinskih vozila za prevoz putnika,

5. autobusa za prevoz turista,

6. rečnih i jezerskih plovila s kojima se prevoze putnici,

7. rentakar rečnih i jezerskih plovila koja se iznajmljuju s posadom,

8. vazduhoplova kojima se obavlja javni prevoz putnika u vazdušnom saobraćaju,

9. rentakar vazduhoplova koji se iznajmljuju s pilotom,

10. drugih prevoznih sredstava, bez obzira na vrstu pogona, kojima se prevoze putnici uz naplatu prevoza u vidu delatnosti.

Član 62

Putnici u smislu ovog zakona su: lica koja se radi putovanja nalaze u prevoznom sredstvu određenom za obavljanje javnog prevoza, bez obzira na to da li su kupila voznu kartu, kao i lica koja se nalaze u krugu stanice, pristaništa, luke, aerodroma ili u neposrednoj blizini prevoznog sredstva pre ukrcavanja, odnosno posle iskrcavanja, lica koja su imala nameru da putuju određenim prevoznim sredstvom ili su njime putovala, osim lica koja su zaposlena na prevoznom sredstvu.

Putnici iz stava 1. ovog člana su i lica koja imaju pravo na besplatnu vožnju.

Član 63

Najnižu osiguranu sumu na koju mora biti ugovoreno obavezno osiguranje po jednom putniku za slučaj smrti ili trajnog invaliditeta određuje Vlada Republike Srpske.

Član 64

Putnik koga zadesi nesrećan slučaj, odnosno prema uslovima osiguranja određeni korisnik u slučaju smrti putnika, ima pravo da zahteva da organizacija za osiguranje kod koje je zaključeno osiguranje neposredno njemu izvrši svoju obavezu iz ugovora o osiguranju.

Ako vlasnik, odnosno korisnik vozila nije zaključio ugovor o osiguranju putnika po odredbama ovog zakona ili je zaključio ugovor o osiguranju s organizacijom za osiguranje nad kojom je otvoren stečaj, a dogodio se nesrećan slučaj, putnik, odnosno lice koje bi bilo korisnik osiguranja da je ugovor o osiguranju bio zaključen, može isplatu osigurane sume zahtevati od Biroa osiguranja Republike Srpske iz sredstava fonda za naknadu šteta.

Biro osiguranja Republike Srpske u slučaju iz stava 2. ovog člana ima prema vlasniku, odnosno korisniku vozila pravo na regres za isplaćeni iznos, kamate i troškove.

2. Osiguranje vlasnika, odnosno korisnika motornih vozila od odgovornosti za štete pričinjene trećim licima

Član 65

Vlasnik, odnosno korisnik motornog i priključnog vozila dužan je da zaključi ugovor o osiguranju od odgovornosti za štete koje upotrebom motornog vozila pričini trećim licima zbog smrti, povrede tela, narušavanja zdravlja, uništenja ili oštećenja stvari, osim za štetu na stvarima koje je primio na prevoz (u daljem tekstu: osiguranje od autoodgovornosti).

Član 66

Motorna i priključna vozila u smislu ovog zakona su sva vozila na motorni pogon koja se kreću javnim putem i ostalim površinama na kojima se odvija saobraćaj, a koja podležu obavezi registracije po propisima o bezbednosti saobraćaja na putevima.

Registracija motornog i priključnog vozila, produženje registracije i izdavanje probnih tablica može se izvršiti nakon što se nadležnom organu za registraciju podnese dokaz o zaključenom ugovoru o osiguranju od autoodgovornosti.

Za štetu pričinjenu upotrebom vozila na motorni pogon koja ne podležu obavezi registracije po propisima o bezbednosti saobraćaja na putevima (neregistrovani traktori, motokultivatori, radne mašine, mopedi i drugo) ne postoji obaveza naknade štete po osnovu obaveznog osiguranja od autoodgovornosti.

Član 67

Nema pravo na naknadu štete po osnovu obaveznog osiguranja od autoodgovornosti:

1. vlasnik, suvlasnik, korisnik i vozač motornog vozila čijom upotrebom je pričinjena šteta,

2. lice koje je učestvovalo u protivpravnom oduzimanju motornog vozila čijom je upotrebom pričinjena šteta.

Član 68

Najniže osigurane sume na koje je vlasnik, odnosno korisnik motornog vozila dužan da zaključi ugovor o osiguranju od

autoodgovornosti određuje Vlada Republike Srpske.

Sume iz stava 1. ovog člana posebno se određuju za štete na licima, a posebno za štete na stvarima i to odvojeno za autobuse i teretna vozila od ostalih motornih vozila.

Ako ima više oštećenih lica, a ukupna naknada je veća od osigurane sume iz stava 1. ovog člana, prava oštećenih lica prema organizaciji za osiguranje se srazmerno smanjuju.

Organizacija za osiguranje koja je isplatila oštećenim licima iznose veće od onih koji im pripadaju s obzirom na srazmerno sniženje naknade, jer nije znala niti je mogla znati da postoje druga oštećena lica, ostaje u obavezi prema tim drugim licima samo do visine iznosa iz st. 1. i 3. ovog člana.

Član 69

Domaća i strana pravna i fizička lica koja obavljaju poslove zdravstvenog, invalidskog i penzijskog osiguranja ne mogu prema organizaciji za osiguranje isticati regresne zahteve po osnovu osiguranja od autoodgovornosti na ime isplaćenih naknada svojim osiguranicima.

Član 70

Oštećeno lice može zahtevati naknadu štete neposredno od organizacije za osiguranje kod koje je zaključeno osiguranje autoodgovornosti za motorno vozilo kojim je šteta pričinjena i to najviše do sume osiguranje.

Organizacija za osiguranje u odgovoru na takav zahtev ne može isticati prigovore koji bi na osnovu zakona i ugovora o osiguranju mogla istaći prema osiguraniku zbog nepridržavanja zakona i ugovora.

Organizacija za osiguranje koja je naknadila štetu oštećenom licu, a nije bila u obavezi prema ovom zakonu ili ugovoru o osiguranju od autoodgovornosti, ima pravo na regres prema licu odgovornom za štetu za neplaćeni iznos naknade, kamatu i troškove.

Član 71

Osiguranjem od autoodgovornosti obuhvaćene su u skladu sa odredbama ovog zakona i štete pričinjene upotrebom motornog vozila koje je koristilo, odnosno kojim je upravljalo lice koje za to nije imalo ovlašćenje.

Neovlašćenim korisnikom motornog vozila u smislu ovog zakona smatra se:

1. lice koje upravlja motornim vozilom bez odgovarajuće vozačke isprave,

2. lice koje se bez nadzora ovlašćenog vozača - instruktora obučava u upravljanju motornim vozilom u saobraćaju na putu,

3. lice koje bez znanja i odobrenja vlasnika, odnosno korisnika motornog vozila upotrebi vozilo,

4. lice koje na protivpravan način dođe u posed motornog vozila.

Organizacija za osiguranje koja naknadi štetu u slučaju iz stava 1. ovog člana ima pravo na regres prema licu odgovornom za štetu i to za isplaćeni iznos naknade štete, kamatu i troškove.

Član 72

Ako se u toku trajanja osiguranja promeni vlasnik, odnosno korisnik motornog vozila pravo i obaveze iz ugovora o osiguranju od autoodgovornosti prenose se na novog vlasnika, odnosno korisnika i traju do isteka tekućeg perioda osiguranja.

Član 73

Organizacija za osiguranje kod koje se vlasnik, odnosno korisnik motornog vozila osigurao od autoodgovornosti dužna je da štetu koja je upotrebom vozila pričinjena u inostranstvu naknadi trećem licu do visine određene propisima o obaveznom osiguranju države u kojoj je šteta nastala.

Član 74

Šteta pričinjena na teritoriji Republike Srpske upotrebom motornog vozila čiji vlasnik, odnosno korisnik nije zaključio ugovor o obaveznom osiguranju od autoodgovornosti, a bio je dužan da se osigura prema odredbama ovog zakona, naknađuje se u istom obimu

i prema uslovima kao da je bio zaključen ugovor o obaveznom istim osiguranju od autoodgovornosti.

Za isplaćenu naknadu štete, kamatu i troškove po stavu 1. ovog člana regresni zahtev se ostvaruje prema vlasniku, odnosno korisniku motornog vozila koji nije zaključio ugovor o obaveznom osiguranju od odgovornosti.

Član 75

Šteta zbog smrti, povrede tela ili narušavanja zdravlja pričinjena upotrebom nepoznatog motornog vozila na teritoriji Republike Srpske naknađuje se do iznosa na koji je ograničena obaveza organizacija za osiguranje za štete pričinjene upotrebom putničkih vozila.

Ako se posle isplate naknade štete iz stava 1. ovog člana pronađe motorno vozilo čijom upotrebom je pričinjena šteta, regresni zahtev se ostvaruje prema organizaciji za osiguranje sa kojom je bio zaključen ugovor o obaveznom osiguranju od autoodgovornosti i to za isplaćeni iznos naknade štete, kamatu i troškove.

Član 76

Oštećeno lice u slučaju iz stava 1. člana 74. i stava 1. člana 75. ovog zakona podnosi odštetni zahtev Birou osiguranja Republike Srpske koje za isplaćeni iznos naknade štete i troškove obrade tereti fond za naknadu šteta organizacija za osiguranje kod Biroa osiguranja Republike Srpske.

Lice koje nije državljanin Republike Srpske, a kome je na teritoriji Republike Srpske pričinjena šteta upotrebom neosiguranog ili nepoznatog motornog vozila ima pravo na naknadu štete pod uslovima ovog zakona samo ako po zakonu države čiji je državljanin i državljanin Republike Srpske imaju pravo na naknadu štete pričinjene upotrebom neosiguranog, odnosno nepoznatog motornog vozila.

Član 77

Šteta pričinjena upotrebom motornog vozila za koje je ugovor o obaveznom osiguranju od autoodgovornosti bio zaključen sa

organizacijom za osiguranje nad kojom je otvoren postupak stečaja, a koja nije naknađena iz stečajne mase, odnosno deo štete koji nije naknađen iz stečajne mase, naknađuje se iz sredstava fonda za naknadu šteta Biroa osiguranja Republike Srpske

Član 78

Kod Biroa osiguranja Republike Srpske iz sredstava organizacija za osiguranje radi ekonomske zaštite putnika i trećih oštećenih lica obrazuje se fond za naknadu šteta.

Sredstva fonda iz stava 1. ovog člana koriste se za naknadu štete:

1. pričinjene upotrebom neosiguranog motornog vozila po odredbama ovog zakona,

2. zbog smrti, povrede tela ili narušavanja zdravlja pričinjene upotrebom nepoznatog motornog vozila,

3. pričinjene upotrebom motornog vozila za koje je zaključen ugovor o obaveznom osiguranju sa organizacijom za osiguranje nad kojom je otvoren stečajni postupak.

Član 79

Sredstva fonda za naknadu šteta iz člana 78. ovog zakona koriste se i za pokrivanje troškova poslovanja toga fonda obrazuju organizacije za osiguranje izdvajanjem iz premije obaveznih osiguranja i sredstava ostvarenih od regresnih zahteva Biroa osiguranja Republike Srpske prema licima koja nisu zaključila ugovor o obaveznom osiguranju.

Organizacije za osiguranje ne odgovaraju za obaveze fonda za naknadu šteta Biroa osiguranja Republike Srpske prema trećim oštećenim licima.

Član 80

Lice koje motornim vozilom inostrane registracije ulazi na teritoriju Republike Srpske mora imati valjanu međunarodnu ispravu osiguranja od autoodgovornosti ili neki drugi dokaz o postojanju takvog osiguranja koje pokriva štete najmanje do iznosa najnižih osiguranih suma određenih od strane Vlade na koje se mora zaključiti ugovor o obaveznom osiguranju od autoodgovornosti.

Član 81

Međunarodnim ispravama i dokazima iz člana 80. ovog zakona smatraju se one isprave i dokazi čiju valjanost priznaje Biro zelene karte Bosne i Hercegovine.

Priznavanje valjanosti međunarodnih isprava i dokaza Biro zelene karte Bosne i Hercegovine vrši unapred obaveštavanjem nadležnog organa unutrašnjih poslova.

Priznavanje valjanosti međunarodnih isprava i dokaza uključuje i garantovanje Biroa zelene karte Bosne i Hercegovine za obaveze zasnovane na tim ispravama i dokazima.

Član 82

Lica koja nemaju valjanu međunarodnu ispravu ili dokaz iz člana 80. ovog zakona moraju na granici zaključiti ugovor o osiguranju od autoodgovornosti sa domaćom organizacijom za osiguranje.

Član 83

Oštećeno lice kome je pričinjena šteta upotrebom motornog vozila inostrane registracije za koje postoji valjana međunarodna isprava ili dokaz o postojanju osiguranja od autoodgovornosti iz člana 80. ovog zakona podnosi odštetni zahtev Birou zelene karte Bosne i Hercegovine.

Ako Biro zelene karte Bosne i Hercegovine ne isplati naknadu štete u roku od 60 dana od dana podnošenja odštetnog zahteva sa potrebnom dokumentacijom, oštećeno lice može podneti tužbu protiv Biroa zelene karte Bosne i Hercegovine.

Član 84

Statutom Biroa zelene karte Bosne i Hercegovine reguliše se način upravljanja, odlučivanja, organizacija i struktura zaposlenih u Birou zelene karte Bosne i Hercegovine.

Član 85

Štetu pričinjenu upotrebom motornog vozila inostrane registracije čiji se vlasnik osigurao od autoodgovornosti kod domaće organizacije za osiguranje naknadiće ta organizacija prema odredbama ovog zakona

koje važe za osiguranje vlasnika motornih vozila registracije Republike Srpske.

Član 86

Šteta koja je pričinjena upotrebom motornog vozila inostrane registracije čiji se vlasnik nije osigurao od autoodgovornosti naknađuje se po odredbama čl. 74. i 76. ovog zakona.

Član 87

Vlasnik, odnosno vozač motornog vozila mora na zahtev ovlašćenog lica oprana unutrašnjih poslova dati na uvid važeću polisu osiguranja od autoodgovornosti.

Organizacija za osiguranje uz međunarodnu kartu osiguranja (zelena karta) dužna je izdati evropski izveštaj o nezgodi.

Organi unutrašnjih poslova i pravosudni organi dužni su na zahtev organizacije za osiguranje dati podatke o saobraćajnoj nezgodi.

3. Osiguranje vlasnika, odnosno korisnika vazduhoplova od odgovornosti za štete pričinjene trećim licima

Član 88

Vlasnik, odnosno korisnik vazduhoplova dužan je da se osigura od odgovornosti za štete iz posedovanja ili upotrebe vazduhoplova pričinjene trećim licima.

Za inostrani vazduhoplov koji ulazi u vazdušni prostor Republike Srpske mora postojati osiguranje od odgovornosti za štete iz stava 1. ovog člana ako nije pruženo drugo obezbeđenje za naknadu štete ili ako nije drugačije određeno međunarodnim ugovorom.

Član 89

Obaveza organizacije za osiguranje za naknadu štete po članu 83. ovog zakona ograničena je sumom osiguranja na koju se mora ugovoriti osiguranje vazduhoplova od odgovornosti, a koju određuje Vlada, ako ugovorom o osiguranju nije predviđena veća suma osiguranja.

Član 90

Štete pričinjene upotrebom nepoznatog, neosiguranog ili inostranog vazduhoplova naknađuju se po odredbama ovog zakona koje se odnose na naknadu štete pričinjene od strane nepoznatog, neosiguranog ili inostranog motornog vozila.

Odredbe o načinu i postupku naknade štete pričinjenih po osnovu osiguranja motornih vozila od autoodgovornosti shodno se primenjuju i kod naknade šteta po osnovu osiguranja od odgovornosti vazduhoplova.

4. Osiguranje vlasnika, odnosno korisnika brodica na motorni pogon od odgovornosti za štete pričinjene trećim licima

Član 91

Vlasnik, odnosno korisnik brodice na motorni pogon upisanog u registar plovila dužan je zaključiti osiguranje od odgovornosti za štete koje brodica na motorni pogon može pričiniti trećim licima zbog smrti, telesne povrede ili oštećenja zdravlja.

Za brodice na motorni pogon upisane u inostrani registar plovila koja ulaze u plovne puteve Republike Srpske mora postojati osiguranje od odgovornosti za štete iz stava 1. ovog člana ako nije pruženo drugo odgovarajuće obezbeđenje za naknadu štete ili ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno.

Od dužnosti zaključenja ugovora od odgovornosti kod registracije, odnosno produženja registracije brodica na motorni pogon oslobođeni su vlasnici, odnosno korisnici plovila na motorni pogon čija snaga motora ne prelazi 15 KW.

Obaveza organizacije za osiguranje za naknadu štete po osnovu ovog člana ograničena je sumom osiguranja koju određuje Vlada Republike Srpske ako ugovorom o osiguranju nije predviđena veća suma osiguranja.

Odredbe ovog zakona koje se odnose na osiguranje vlasnika, odnosno korisnika motornih vozila od odgovornosti za štete pričinjene trećim licima, ako je šteta pričinjena od strane nepoznatog, neosiguranog ili inostranog motornog vozila kao i odredbe o načinu i

postupku naknada ovih šteta shodno se primenjuju i na odgovornost za naknadu štete pričinjene upotrebom brodica na motorni pogon.

VI - BIRO OSIGURANjA REPUBLIKE SRPSKE

Član 92

Organizacije za osiguranje koje imaju sedište na teritoriji Republike Srpske osnivaju Biro osiguranja Republike Srpske.

Organizacije za osiguranje koje se bave poslovima obaveznog osiguranja po odredbama ovog zakona obavezno su članovi Biroa osiguranja Republike Srpske.

Član 93

Biro osiguranja Republike Srpske obavlja sledeće poslove:

1. predstavlja i zastupa organizacije za osiguranje pred državnim i drugim organima i organizacijama,

2. usklađuje rad organizacija za osiguranje u poslovima utvrđivanja zajedničke politike u delatnosti osiguranja,

3. utvrđuje predlog zajedničkih uslova i premijskog sistema za obavezna osiguranja,

4. vrši obradu i isplatu šteta pričinjenih od strane nepoznatih i neosiguranih motornih vozila, vazduhoplova i brodica, kao i šteta po osnovu obaveznog osiguranja nad kojima je otvoren stečajni postupak, kao i šteta sa stranim elementima,

5. utvrđuje visinu doprinosa organizacija za osiguranje u fond za naknadu šteta iz tačke 4. ovog člana i upravlja ovim fondom,

6. obavlja i druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost zakonom.

Član 94

Radi obavljanja poslova iz nadležnosti Biroa osiguranja Republike Srpske organizacije za osiguranje obrazuju fond za naknadu šteta.

Izdvajanje sredstava u fond za naknadu šteta, troškove finansiranja Biroa osiguranja Republike Srpske i obezbeđenje materijalnih uslova rada Biroa osiguranja Republike Srpske snose svi članovi Biroa.

Član 95

Biro osiguranja Republike Srpske ima svojstvo pravnog lica, a osniva se ugovorom o osnivanju.

Sedište Biroa za osiguranje Republike Srpske je u Banjoj Luci.

Član 96

Nadzor nad radom Biroa osiguranja Republike Srpske vrši Ministarstvo finansija Republike Srpske.

VII - NADZOR I KONTROLA ORGANIZACIJA ZA OSIGURANjE

Član 97

Nadzor i kontrolu organizacija za osiguranje vrši Ministarstvo finansija Republike Srpske.

Član 98

Nadzorom nad poslovanjem organizacija za osiguranje, Ministarstvo finansija prati zakonitost osnivanja, rada i poslovanja, te prestanka organizacija za osiguranje.

Član 99

U vršenju nadzorne funkcije Ministarstvo finansija, utvrđuje:

1. da li su ispunjeni uslovi za osnivanje organizacije za osiguranje,

2. da li su ispunjeni uslovi za vršenje određenih vidova osiguranja,

3. da li je obezbeđen i da li se koristi osnivački kapital u skladu sa članom 11. ovog zakona,

4. da li se primenjuju pripadajuće odluke i uredbe Vlade shodno odgovarajućim odredbama ovog zakona,

5. ispravnost računovodstvenih, statističkih i bilansnih izveštaja,

6. da li organizacija za osiguranje posluje u skladu sa ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu zakona,

7. da li organizacija za osiguranje ispunjava opšte i posebne uslove utvrđene dozvolom za rad,

8. da li organizacija za osiguranje obavlja registrovane delatnosti ili delatnosti za koje nema dozvolu za rad.

Član 100

Organizacija za osiguranje u toku poslovanja, obavezno dostavlja Ministarstvu finansija:

1. godišnji obračun i godišnji izveštaj o poslovanju, sa podacima o stanju sredstava i plasmanima,
2. statističke i druge podatke po vidovima i grupama osiguranja i reosiguranja na način određen od strane ministra finansija,
3. nalaze i izveštaje revizije,
4. nalaze i mišljenja ovlašćenog aktuara u skladu sa članom 105.

Organizacija za osiguranje je dužna dostaviti Ministarstvu finansija i sve druge podatke i izveštaje koje isto u vršenju svoje nadzorne funkcije zahteva.

Dostava izveštaja, akata i podataka iz stava 1. ovog člana, se vrši u roku od 15 dana od dana njihovog usvajanja tj. donošenja.

Član 101

Ministarstvo finansija neposredno, putem ovlašćenih stručnih službi i lica ili aktuara može vršiti u svako doba kontrolu organizacija za osiguranje.

Neposrednom kontrolom utvrđuje se: način poslovanja organizacija za osiguranje, vrši uvid u dokumentaciju, proverava verodostojnost dostavljenih izveštaja i podataka, te opredeljuje prirodu i vrstu nezakonitosti, zaštite interesa osiguranika, održavanje solventnosti i likvidnosti organizacije za osiguranje te njenog prestanka.

Član 102

Aktuarske poslove u smislu ovog zakona, obavljaju ovlašćeni aktuari.

Minister finansija posebnim pravilnikom propisuje uslove za dobijanje aktuarskih ovlašćenja kao i vrstu te sadržaj dokumenta kojim se potvrđuju.

Svako izdavanje ili oduzimanje aktuarskih ovlašćenja objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Član 103

Ovlašćeni aktuar je nezavisan i samostalan u vršenju svoje delatnosti i za tačnost svojih nalaza, kao i predloga mera, odgovara Ministarstvu finansija.

Član 104

Ovlašćeni aktuar ne može vršiti aktuarski posao ako je:

1. zaposlen u jednoj od organizacija za osiguranje,

2. akcionar u organizaciji za osiguranje,

3. član nadzornog, upravnog ili bilo kojeg drugog organa u organizaciji za osiguranje,

4. bračni drug ili u bliskoj rodbinskoj vezi sa akcionarima, članovima organa upravljanja, nadzora ili revizije organizacije za osiguranje.

Član 105

Ovlašćeni aktuari naročito:

1. sačinjavaju mišljenje o godišnjem obračunu i godišnjem izveštaju o poslovanju u organizaciji za osiguranje,

2. vrše opštu ili posebnu kontrolu organizacija za osiguranje po nalogu Ministarstva finansija,

3. daju mišljenje o aktima poslovne politike organizacija za osiguranje, njihovoj primeni i načinu realizacije,

4. daju mišljenja o stanju sredstava organizacija za osiguranje, njihovom plasmanu i obezbeđenju,

5. vrše pripadajuće aktuarske poslove u delatnosti osiguranja života,

6. obavljaju i druge nadzorne, savetodavne i kontrolne poslove po zahtevu organizacije za osiguranje ili po nalogu Ministarstva finansija.

Član 106

Troškove angažovanja i rada aktuara snosi osiguravajuća organizacija na koju se ta aktivnost odnosi, prema pravilniku o naknadama rada aktuara kojeg donosi ministar finansija.

Član 107

Revizija računovodstvenih izveštaja organizacije za osiguranje, vrši se u skladu sa važećim propisima o reviziji računovodstvenih iskaza uopšte.

Organizacija za osiguranje vrši izbor ovlašćenog revizora uz saglasnost Ministarstva finansija.

Ukoliko Ministarstvo finansija u roku od 15 dana ne stavi primedbu na izbor revizora ili ne predloži drugog revizora, smatra se da je saglasno sa predloženim izborom.

Član 108

Ukoliko se od strane Ministarstva finansija utvrde nezakonitosti u radu organizacije za osiguranje, Ministarstvo finansija preduzima sledeće mere:

1. određuje rok za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti koji ne može biti duži od 3 meseca,

2. obustavlja od izvršenja opšta i posebna akta organizacija za osiguranje za koje oceni da nisu u saglasnosti sa ovim zakonom,

3. rešenjima ograničava raspolaganje sredstvima organizacija za osiguranje ako su ista upotrebljena protivno svrsi utvrđenoj ovim zakonom ili se dovodi u opasnost likvidnost organizacije za osiguranje,

4. donosi odluke o delimičnoj ili potpunoj zabrani rada organizacije za osiguranje,

5. podnosi odgovarajuću prijavu za prekršaj u skladu sa odredbama ovog zakona,

6. pokreće stečajni postupak organizacije za osiguranje.

Član 109

Ukoliko Ministarstvo finansija utvrdi da osiguravajuća organizacija obavlja delatnost osiguranja ili pojedine vidove osiguranja za koje nema odobrenje za rad ili koja nisu upisana u sudski registar, donosi rešenje o zabrani obavljanja predmetne delatnosti ili vidova osiguranja i određuje rok u kome se rešenje ima izvršiti, sa nalogom mera za obezbeđenje savesnih strana i korisnika izdatih polisa, te način i vrstu njihovog obeštećenja.

Član 110

Ministarstvo finansija oduzima dozvolu za rad organizaciji za osiguranje kada utvrdi:

1. da je dozvola za rad izdata na osnovu neistinitih podataka osnivača ili na osnovu podataka o uslovnim činjenicama koje su realizovane i obezbeđene mimo načina i svrhe utvrđene ovim zakonom,

2. da je garantni fond organizacije za osiguranje manji od iznosa utvrđenih za početni fond sigurnosti shodno članu 52. ovog zakona,

3. da organizacija za osiguranje mimo zabrane i protekom ostavljenog roka obavlja delatnosti osiguranja ili vidove osiguranja za koje nema dozvolu za rad,

4. da organizacija za osiguranje nije usvojila i otpočela sa realizacijom programa za usklađivanje garantnog fonda sa premijom u samom pridržaju,

5. da je portfelj osiguranja prenesen bez saglasnosti Ministarstva finansija,

6. da organizacija za osiguranje ne izvršava obaveze finansiranja Biroa osiguranja Republike Srpske ili da nije uplatila doprinos u Fond za naknadu šteta Biroa osiguranja Republike Srpske,

7. ako se ne pridržava odluka Biroa osiguranja Republike Srpske, u vezi uslova, tarifa premija i drugih pravila delatnosti osiguranja.

Član 111

Ministarstvo finansija može organizaciji za osiguranje oduzeti dozvolu za rad:

1. ako organizacija nije postupila po nalozima Ministarstva finansija za otklanjanje nezakonitosti u radu i usklađivanje opštih i posebnih akata sa zakonom,

2. ako organizacija za osiguranje onemogući vršenje revizionih i aktuarskih poslova,

3. ako organizacija ne dostavlja propisane izveštaje i podatke Ministarstvu finansija u skladu sa odredbama ovog zakona,

4. ako je organizacija za osiguranje usvojila godišnji obračun, odnosno donela opšti, posebni ili akt poslovne politike bez razmatranja mišljenja ovlašćenog aktuara,

5. ako organizacija za osiguranje više ne ispunjava uslove utvrđene dozvolom za rad, a u ostavljenom roku ne otkloni utvrđene nedostatke ili nepravilnosti,

6. da organizacija za osiguranje nije obezbedila sigurnost plasmana shodno članu 54. ovog zakona,

7. ako organizacija za osiguranje u toku poslovanja bude kažnjavana za teže prekršaje shodno odredbama ovog zakona, više od tri puta,

8. ako organizacija za osiguranje, u roku od 30 dana od dana kompletiranja zahteva za naknadu šteta ili drugih vrsta zahteva u zavisnosti od vida osiguranja kojim se bavi, ne utvrdi osnovanost zahteva i u danjem roku od 15 dana, ne isplati utvrđenu naknadu.

Član 112

Organizaciji za osiguranje se oduzima dozvola za rad rešenjem Ministarstva finansija u upravnom postupku, koje je konačno i protiv koga se može voditi upravni spor.

Član 113

Oduzimanjem dozvole za rad onemogućava se organizaciji za osiguranje, daljnje izdavanje polisa i zabranjuje se povećavanje iznosa premija i produženje trajanja već izdatih polisa.

U slučaju potrebe preduzimanja mera zaštite interesa osiguranika, Ministarstvo finansija prilikom oduzimanja dozvole za rad ili vođenja postupka utvrđenja osnovanosti oduzimanja iste, može ograničiti ili u potpunosti zabraniti slobodno raspolaganje sredstvima organizacije za osiguranje kao i otuđenje pokretne i nepokretne imovine, hartija od vrednosti ili deonica tj. udela u drugim organizacijama i preduzećima.

Član 114

Oduzimanje dozvole za rad upisuje se u sudski registar i objavljuje u "Službenom glasniku Republike Srpske" a Ministarstvo finansija

podnosi predlog za pokretanje postupka likvidacije organizacije za osiguranje.

Član 115

Organizaciji, odnosno fizičkom licu koje se bavi poslovima pružanja drugih usluga u osiguranju, shodno odredbama ovog zakona, Ministarstvo finansija zabraniće rad, ako se utvrdi:

1. da obavlja pojedine vidove delatnosti pružanja drugih usluga u osiguranju za koje nije registrovana,

2. da obavlja delatnost posredovanja i zastupanja u osiguranju i reosiguranju, za strane osiguravajuće organizacije suprotno odredbama ovog zakona.

Član 116

Organizacija za osiguranje može ustupiti portfelj drugoj organizaciji za osiguranje, ali samo onda ako ustupa pripadajuća prava, sredstva i obaveze.

Prenos portfelja se može izvršiti na osnovu odgovarajućeg pravnog posla uz saglasnost Ministarstva finansija ili po nalogu Ministarstva finansija u slučaju oduzimanja odobrenja za rad.

Ministarstvo finansija u slučaju davanja naloga za prenos portfelja, isti vrši na osnovu generalne ponude, svim organizacijama za osiguranje na području Republike Srpske.

Na osnovu iskazane zainteresovanosti i sadržaja izjavljenih ponuda, Ministarstvo finansija donosi odluku o prenosu portfelja.

Ako organizacija za osiguranje ne postupi po nalogu Ministarstva o ustupanju portfelja drugoj organizaciji za osiguranje, ili se na osnovu generalne ponude ne izjavi zainteresovanost drugih organizacija za osiguranje za preuzimanje portfelja. Ministarstvo imenuje prinudnog upravnika, koji preuzima ovlašćenja organa upravljanja organizacija za osiguranje.

U slučaju prinudnog ustupanja portfelja korisnici polisa nemaju prava na žalbu, kao treća zainteresovana lica.

VIII - PRESTANAK ORGANIZACIJE ZA OSIGURANjE ODNOSNO POSEBNE ORGANIZACIJE

Član 117

Organizacija za osiguranje, odnosno posebna organizacija prestaje:

1. ako joj je oduzeta dozvola za rad,

2. ako joj je izrečena mera zabrane obavljanja delatnosti zbog toga što ne ispunjava uslove za obavljanje delatnosti, a u roku određenom u izrečenoj meri ne ispupi te uslove, odnosno ne izmeni delatnost,

3. odlukom osnivača,

4. ako se pravosnažnom odlukom suda utvrdi ništavost upisa u registar,

5. ako ne obavlja poslove duže od jedne godine neprekidno,

6. likvidacijom,

7. spajanjem s drugim pravnim licem, podelom, prenosom portfelja,

8. u drugim slučajevima, propisanim ovim zakonom.

Dan prestanka organizacije za osiguranje likvidacioni, odnosno stečajni upravnik objavljuje u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Član 118

Iz stečajne mase izmiruju se obaveze organizacije za osiguranje po sledećem redosledu:

1. potraživanja poverilaca na osnovu ugovora o osiguranju i reosiguranju života do visine obaveza iskazanih u sredstvima matematičke rezerve iz člana 50. ovog zakona,

2. potraživanja poverilaca po osnovu ugovora o osiguranju od posledica nesrećnog slučaja,

3. potraživanja poverilaca po osnovu ugovora o osiguranju ostalih osiguranika i po osnovu ugovora o reosiguranju,

4. potraživanja osnivača organizacija za osiguranje,

5. druga potraživanja poverilaca.

Član 119

U slučaju likvidacije društva za uzajamno osiguranje, imovina se koristi za povraćaj uloga osnivačima i podelu između članova

(osiguranika) srazmerno visini njihovog uplaćenog doprinosa u poslednje tri godine.

Član 120

Na postupak likvidacije i stečaja organizacije za osiguranje primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju likvidacija i stečaj.

IX - KAZNENE ODREDBE

1. Krivična dela

Član 121

Ko u organizaciji za osiguranje, prilikom izdavanja dozvole za rad, ili u toku poslovanja, prikaže netačnim ili neistinitim podatke o uslovnim činjenicama potrebnim za osnivanje ili obavljanje delatnosti, shodno odredbama ovog zakona, u nameri da fiktivnim procentima ispuni uslove za dobijanje dozvole ili kontinuitet obavljanja delatnosti, kazniće se za krivično delo zatvorom od 3 meseca do 3 godine.

Ukoliko je radnjama iz stava 1. ovog člana prouzrokovano izdavanje dozvole za rad ili kontinuitet za obavljanje delatnosti osiguranja, učinilac će se kazniti zatvorom od 1 do 5 godina.

Član 122

Ko u organizaciji za osiguranje izvrši plasman sredstava, suprotno odredbama ovog zakona, u nameri pribavljanja koristi sebi ili drugima ili u nameri da izdvoji sredstva organizacije za osiguranje i spreči njihovu upotrebu na izvršenju obaveza prema osiguranicima ili trećim licima, te u nameri da drugom nanese štetu, kazniće se za krivično delo zatvorom od 1 do 3 godine.

Član 123

Ako ovlašćeni revizor ili aktuar zloupotrebi svoja ovlašćenja prilikom nadzorne kontrole ili revizorske funkcije u organizaciji za osiguranje, i na taj način netačno ili neistinito prikaže svoj nalaz ili mišljenje, odnosno predloži mere, u nameri da sebi ili drugom pribavi kakvu korist ili drugom nanese kakvu štetu, kazniće se za krivično delo kaznom zatvora od 1 do 3 godine.

Član 124

Novčanom kaznom od 2.000 do 17.000 KM, kazniće se za prekršaj, organizacija za osiguranje:

1. ako su prilikom izdavanja dozvole za rad od strane osnivača ili odgovornih lica, prezentirani ili korišćeni netačni i neistiniti podaci o uslovima činjenicama shodno odredbama ovog zakona,

2. ako ne obrazuje garantnu rezervu, i ako ne obezbedi ukupan iznos garantnih rezervi,

3. ako sredstva osiguranja života ne vodi na posebnom računu ili ih koristi na način suprotno izmenama utvrđenim ovim zakonom,

4. ako se bavi vidovima osiguranja za koja nema odobrenje nadležnog oprana,

5. ako ne postupi po nalogu ili rešenju Ministarstva finansija,

6. ako sredstva garantnih rezervi plasira suprotno utvrđenim namenama ili bez adekvatnih instrumenata obezbeđenja plasmana, shodno odredbama ovog zakona,

7. ako ne dostavlja statističke, računovodstvene i druge izveštaje Ministarstvu finansija,

8. ako ne sačini, odnosno ne prihvati i ne realizuje program sanacije,

9. ako deo obaveza koje ne može da pokrije vlastitim sredstvima ne reosigura shodno načinu i pod uslovima predviđenim ovim zakonom,

10. ako ne izvrši godišnju reviziju računovodstvenih iskaza shodno odredbama ovog zakona,

11. ako posebno ne utvrdi dobit, odnosno gubitak, za osiguranje života i ne iskaže rezultat po poslovima ostalih vidova osiguranja i reosiguranja,

12. ako ne odlučuje o osnovanosti zahteva za naknadu šteta i drugim vrstama zahteva, odnosno ne vrši isplatu istih u rokovima predviđenim ovim zakonom,

13. ako se nepridržava odluka Biroa osiguranja Republike Srpske, Udruženja osiguravajućih organizacija Republike Srpske, o uslovima, tarifama premija i pravilima rada i poslovanja u delatnosti osiguranja.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u organizaciji za osiguranje, novčanom kaznom od 200 do 1.700 KM.

Član 125

Novčanom kaznom od 5.000 KM do 17.000 KM, kazniće se za prekršaj organizacija za osiguranje koja:

1. ne zatraži mišljenje ovlašćenog aktuara shodno odredbama ovog zakona,

2. ako ovlašćenom aktuaru ili drugom ovlašćenom licu uskrati kontrolu i uvid u dokumentaciju i poslovanje,

3. ako poseduje ili osigurava imovinu i lica suprotno odredbama ovog zakona, odnosno odluka Biroa osiguranja Republike Srpske ili u ime za račun stranih osiguravajućih organizacija,

4. ako sredstva garantnog fonda plasira na način i u obimu suprotno od načina i obima utvrđenog ovim zakonom.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u organizaciji za osiguranje, novčanom kaznom od 500 KM do 1.700 KM.

Član 126

Novčanom kaznom od 2.000 do 15.000 KM, kazniće se za prekršaj organizacija koja obavlja delatnosti drugih usluga u poslovima osiguranja ako:

- se bavi delatnostima drugih usluga u poslovima osiguranja za koje nije registrovana,

- obavlja usluge posredovanja u plasmanu i ugovaranju osiguranja stranih osiguravajućih organizacija, mimo uslova predviđenih ovim zakonom i odlukama Vlade.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana, kazniće se i odgovorno lice u organizaciji novčanom kaznom od 500 do 15.000 KM.

Za prekršaj iz stava 1. tačka 2. ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom od 500 KM do 1.700 KM.

Član 127

Novčanom kaznom od 3.000 KM do 17.000 KM kazniće se za prekršaj preduzeće ili drugo pravno lice, koji vrše prevoz putnika i robe:

1. ako kao vlasnik prevoznog sredstva ne zaključi ugovor o obaveznom osiguranju sa organizacijom za osiguranje, pre nego što prevozno sredstvo stavi u saobraćaj,

2. ako kao vlasnik prevoznog sredstva koje služi za prevoz putnika u javnom saobraćaju, ne zaključi ugovor o osiguranju putnika od posledica nesretnog slučaja,

3. ako se kao vlasnik vazduhoplova ne osigura od šteta prouzrokovanih upotrebom vazduhoplova.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom lidu, novčanom kaznom od 300 do 1.700 KM.

Samostalni preduzetnik koji vrši prevoz putnika ili robe, za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 1.000 do 1.700 KM.

Za radnje iz tačke 1. stava 1. ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 500 do 1.700 KM.

Član 128

Lice koje u organizacije za osiguranje falsifikuje premiju osiguranja, polisu osiguranja i drugi dokument u cilju pribavljanja sebi i drugom materijalne koristi kazniće se novčanom kaznom od 500 do 1.700 KM.

X - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 129

Postojeće organizacije za osiguranje i reosiguranje posebne organizacije za obavljanje drugih poslova osiguranja dužne su da se organizuju i usklade svoje opšte akte sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 130

Organizacije iz člana 4. Ovog zakona dužne su da, pre preregistracije, podnesu Ministarstvu finansija dokaz o ispunjenosti

uslova propisanih ovim zakonom u pogledu osnivačkog kapitala iz člana 11. Ovog zakona.

Ha osnovu dokumentacije koju dostavlja organizacija iz člana 4. ovog zakona, Ministarstvo finansija je dužno da u roku od 60 (šezdeset) dana od dana dostavljanja potrebne dokumentacije, donese rešenje kojim će oceniti da li su ispunjeni uslovi propisani ovim zakonom za izdavanje dozvole za rad.

Član 131

Ako je postupak osnivanja organizacije iz člana 4. ovog zakona bio u toku na dan stupanja na snagu ovog zakona, okončaće se po odredbama ovog zakona.

Član 132

Biro osiguranja Republike Srpske je dužan da u roku od 90 (devedeset) dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, uskladi odredbe Statuta Biroa koje se odnose na vršenje javnih ovlašćenja i da ga dostavi Ministarstvu finansija Republike Srpske na saglasnost.

Član 133

Prateće propise shodno odredbama ovog zakona, nadležne organizacije donose u roku od 60 (šezdeset) dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 134

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje se primenjivati Zakon o osnovama sistema osiguranja imovine i lica ("Službeni list SFRJ", br. 17/90, 82/90) i Zakon o osiguranju imovine i lica SR ("Službeni list SR BiH", broj 21/97), Uredba o uslovima osiguranja od automobilske odgovornosti motornih vozila inostrane registracije u međunarodnom drumskom saobraćaju na teritoriji Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 35/97 i 11/98), Odluka o utvrđivanju novčanog iznosa sredstava početnog fonda osiguranja sigurnosti potrebnog za osnivanje društva za osiguranje.

Član 135

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske".